

Krumpiri iz drugog uroda pružaju visokokvalitetan sadni materijal za sljedeću sezonu.

Автор(и): Растителна заштита

Дата: 11.10.2023 Брой: 10/2023

Iskusni vrtlari znaju da je drugi urod krumpira onaj pogodan za zimsku i proljetnu potrošnju – uz srednje ranu proizvodnju. Za uzgoj krumpira kao drugog usjeva koriste se površine oslobođene od ranog povrća poput špinata i tikvica, te žitarica, mahunarki i drugih kultura koje se беру do sredine srpnja.

Prednosti drugog uroda krumpira su što se može dulje čuvati i ostaje zdrav do proljeća, a njegovi gomolji pružaju kvalitetan sjemenski materijal za sljedeću sezonu. Za drugi urod biraju se sorte krumpira (Nadežda,

Agria, Impala, Desiree, Arinda, Bintje, Concorde, Trezor, itd.) koje imaju kraći vegetacijski period, brže kliјaju, ne троше енергију на продужени развој стабиліке, већ стварају гомолје.

Krumpir koji sazrijeva na nižim temperaturama manje je osjetljiv na bolesti i štetnike poput stabljіčne nematode krumpira i koloradskog kukaca, за које је вријеме у rujnu већ хладно, али гомолје често напада молјак krumpirovac.

Molјac krumpirovac (*Phthorimaea operculella*)

Štetnik напада гомолје krumpira u razdoblju od "venuća lisne mase" do berbe ili tijekom skladištenja u krumpirštima. Zaraza гомолја на polju догађа се када ličinke izležu iz jajašaca položenih na listove, padnu na površinu tla i kroz pukotine dopru do гомолја, или уђу u гомолје iz osušenih stabljika, odnosno када molјci polažu jajašca izravno na гомолје koji viri iz tla.

U krumpirštima ženke polažu jajašca na гомолје, а gusjenica се обічно probija u području oko očiju гомолја, hrani се mesnatim dijelom ispod pokožice, tvoreći hodnike iznad kojih се epiderma гомолја udubljuje i formira žlijeb. U nekim slučajevima gusjenica се probija u unutrašnjost гомолја. Tijekom hranjenja stvara hodnike ispunjene smeđim izmetom i paučinom pomiješanom s finim česticama krumpira. Hodnici су različite duljine i široki 2 do 5 mm. U jako zaraženim гомолјима ima mnogo hodnika ispunjenih izmetom na kojima се razvijaju različiti mikroorganizmi i potpuno uništavaju гомолје.

Suzbijanje

Agrotehničke mjere protiv moljca krumpirovca uključuju:

- Pravodobnu berbu usjeva i uništavanje biljnih ostataka;
- Kemijsku obradu lisne mase prije košnje, koju treba provesti navečer kontaktnim pripravkom s kratkim rokom čekanja do berbe;
- Hitno odnošenje gomolja u skladišne prostore, ne dopuštajući im da ostanu preko noći na polju;
- Uništavanje gomolja s vidljivim oštećenjima;
- Skladištenje krumpira u skladištima na temperaturi ispod 9 °C, budući da moljac ne polaže jajašca ispod te temperature;
- Odvojeno skladištenje sjemenskog krumpira od onog namijenjenog za prehranu.

Krumpir drugog uroda bere se nakon prvih mrazeva krajem listopada i početkom studenog, pri čemu ovaj rok ovisi o klimatskim uvjetima regije. Gomolje se sortiraju, suše i odlažu na skladištenje u prikladne prostore.

Drveni sanduci idealni su za skladištenje krumpira

Krumpir za skladištenje

Gomolje namijenjeno za sjemenski materijal čuva se 6 do 9 mjeseci, a ono za prehranu i stočnu hranu – do vremena njihove upotrebe. Skladište se: dobro zreli gomolji s čvrstom pokožicom, bez mehaničkih oštećenja i ozljeda; bez gljivičnih i bakterijskih bolesti i štetnika; dobro osušeni, bez viška vlage. Skladišni prostori moraju biti dobro očišćeni od starog krumpira i dezinficirani. Dezinfekcija se može provesti otopinom od 1 dijela 40% formalina na 40 dijelova vode ili 3% otopinom bakrenog sulfata. Tijekom skladištenja gomolje treba povremeno pregledavati i uklanjati one zahvaćene suhom i mekom truleži te one napadnute od gusjenica moljca krumpirovca. Optimalni uvjeti skladištenja: temperatura 2-4°C i relativna vlažnost zraka 90%, uz osiguranu dobru ventilaciju.